

Ehdotus	A 1925/UKK Jäsenehdotus pohjoismaisesta opiskelijoiden liikkuvuuden lisäämisestä
Tekijä	Keskiryhmä
Käsittelijä	Osaaminen ja kulttuuri Pohjolassa -valiokunta

Jäsenehdotus pohjoismaisesta opiskelijoiden liikkuvuuden lisäämisestä

Keskiryhmä ehdottaa, että Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että laaditaan selvitys toimenpiteistä, joita tarvitaan opiskelijoiden liikkuvuuden lisäämiseksi Pohjoismaiden välillä

että tarkastellaan mahdollisuuksia luoda yhteispohjoismainen markkinointiohjelma ja korkeakoulutuksen ja oppilaitosten verkkoalusta.

Keskiryhmä ehdottaa, että Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

että ne toimivat aktiivisesti korkeakouluvaihdon lisäämiseksi Pohjoismaiden välillä.

Taustaa

Pohjoismaisella opiskelijavaihdolla on pitkät perinteet ja vahvat historialliset juuret, ja opiskelijavaihto on yhteistyömme voimatekijä. Vaihtoja toteutetaan epätasaisesti eri maiden välillä, ja haasteena ovat sekä alati globaalistuvan koulutustarjonnan tuoma tiukka kilpailu että rajaesteet. Pandemia on myös vaikuttanut siihen, että monet nuoret suhtautuvat aikaisempaa epäluuloisemmin opiskeluun ulkomailla.

Jotta Pohjolasta tulee maailman integroitunein alue, tarvitaan lisää opiskelijavaihtoa maiden välille. Keskiryhmä pyytää siksi Pohjoismaiden hallituksia tekemään yhteistyötä, jotta toisessa Pohjoismaassa opiskelu houkuttelisi enemmän.

Higher Education in the Nordic Countries -raportin (2015) mukaan islantilaisista vaihtoon lähtevistä opiskelijoista puolet opiskelee toisessa Pohjoismaassa, kun taas ruotsalaisista vaihto-opiskelijoista vain yksi kymmenestä lähtee opiskelemaan toiseen Pohjoismaahan. Maiden välinen vaihtosuhde vaihtelee myös muuten paljon: Tanska ottaa vastaan enemmän opiskelijoita kuin mitä tanskalaisia lähtee vaihtoon, kun taas

Suomesta, Islannista ja Norjasta opiskelijoita lähtee enemmän kuin mitä maihin tulee.
-> Tämä voisi olla tavoitteena kaikkialla Pohjoismaissa!

Tänä päivänä meillä on runsaasti tietoa opiskelun esteistä ulkomailla. Norjan tilastokeskus SSB toteaa, että opiskelijavaihdon lisäämisessä Pohjoismaiden välillä on kaksi haastetta:

Vain joka kolmas pohjoismainen opiskelija haluaa lähteä ulkomaille vaihtoon. Monia opiskelijavaihtoon menijöitä houkuttelevat kohteet, jotka ovat heidän näkemyksensä mukaan eksoottisempia, joilla on korkeampi status tai joissa on tuottoisammat tukijärjestelmät.

Keskiryhmä haluaa saada lisää tietoa pohjoismaisen yhteistyön ratkaisuksista ja mahdollisuuksista. SSB:n raportti osoittaa selvästi, että taloudelliset ja sosiaaliset perusteet painavat vaakakupissa eniten opiskelupaikan valinnassa kaikissa Pohjoismaissa.

Ryhmä pyytää siksi ministerineuvostoa tarkastelemaan asiaa lähemmin ja laatimaan selvityksen niistä toimenpiteistä, joita Pohjoismaat voivat toteuttaa, ja niistä esteistä, jotka on poistettava, jotta useampi opiskelija päättää lähteä opiskelemaan toiseen Pohjoismaahan. On syytä tutkia, voitaisiinko hakumenettelyjä integroida paremmin keskenään ja voitaisiinko pohjoismaisille vaihto-opiskelijoille tarkoitettuja tukijärjestelmiä ja sosiaalisia kehyksiä vahvistaa.

Higher Education in the Nordic Countries -raportissa viitataan siihen, että Tanskan menestys pohjoismaisia opiskelijoita houkuttelevana kohteena selittyy paljolti korkeakoulutuksen hyvällä markkinoinnilla. Keskiryhmä pyytää siksi ministerineuvostoa tutki-
maan, olisiko mahdollista perustaa yhteispohjoismainen markkinointiohjelma ja alueen kaikille oppilaitoksille yhteinen verkkosivusto, jossa tiedotettaisiin eri koulutuksista ja tehtäisiin pohjoismaisesta koulutuksesta saavutettavampi ja houkuttelevampi vaihtoehto.

Reykjavikissa 6. syyskuuta 2022

Anders Adlercreutz (r.)
Anders Eriksson (ÅF)
Bertel Haarder (V)
Edmund Joensen (sb)
Eva Biaudet (r.)
Guðmundur Ingi Kristinsson (Flf)

Heli Järvinen (vihr.)
Jaspur Langgaard (sb)
Kathrine Kleveland (Sp)
Mikko Kinnunen (kesk.)
Mikko Kärnä (kesk.)
Ola Elvestuen (V)

Hafdís Hrönn Hafsteinsdóttir (Frlf)
Hanna Katrín Friðriksson (Vr)
Heidi Greni (Sp)

Ola Johansson (C)
Outi Alanko-Kahiluoto (vhr.)
Per Olav Tyldum (Sp)